

INTERNET XIZMATLARIDAN FOYDALANISH, MA'LUMOTLARNI IZLASH.

Mirzakarimova Dilnoza Sharifjon qizi

Annotatsiya

Ushbu maqolada internet xizmatlaridan foydalanishning ahamiyati va imkoniyatlari haqida fikr yuritiladi. Xususan, internet orqali ma'lumotlarni tezkor izlash, turli sohalarda kerakli manbalardan foydalanish, onlayn ta'lim va elektron xizmatlardan samarali foydalanishning afzalliklari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, axborot qidirish tizimlarining ishlash prinsiplari, ulardan samarali foydalanish usullari va internetda ishonchli manbalarni ajratish muammolari ham tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar Internet xizmatlari, ma'lumot izlash, qidiruv tizimlari, onlayn ta'lim, elektron xizmatlar, axborot texnologiyalari.

So'nggi o'n yilliklarda internet hayotimizning ajralmas qismiga aylangan. U nafaqat kundalik muloqot, balki ta'lim, ish va ilmiy tadqiqotlarda ham muhim vosita sifatida ishlatiladi. Internet xizmatlari orqali foydalanuvchilar turli ma'lumotlarni tez va samarali tarzda izlab topish, elektron resurslardan foydalanish va global axborot maydonida o'z bilimlarini boyitish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, ma'lumotlarni qidirish jarayoni faqatgina texnologik vositalarni bilishdan iborat emas, balki ishonchli manbalarni ajratish, axborotni tahlil qilish va uning sifatini baholash ko'nikmalarini ham talab qiladi.

Internet xizmatlaridan samarali foydalanish nafaqat shaxsiy rivojlanish, balki jamiyatning umumiy axborot savodxonligini oshirishga ham xizmat qiladi. Shu sababli, bugungi kunda har bir foydalanuvchi internet imkoniyatlaridan oqilona foydalanishni o'rganishi zarur.

Internet foydalanuvchilarga turli xizmatlarni taqdim etadi. Ularga elektron pochta, ijtimoiy tarmoqlar, onlayn ta'lim platformalari, bulutli saqlash xizmatlari va qidiruv tizimlari kiradi. Har bir xizmat foydalanuvchiga ma'lumot olish, saqlash va almashish imkoniyatini beradi. Masalan, elektron pochta va ijtimoiy tarmoqlar orqali

muloqot qilish, ish yoki ilmiy tadqiqotlarda ma'lumotlarni tezkor qidirish mumkin. Onlayn ta'lim platformalari esa foydalanuvchilarga masofaviy ta'lim olish imkoniyatini yaratadi, bu esa zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylangan.

Ma'lumotlarni qidirish jarayoni samarali bo'lishi uchun qidiruv tizimlarining ishlash prinsipini tushunish zarur. Google, Bing, Yandex kabi tizimlar foydalanuvchi so'rovini analiz qiladi va eng mos keladigan natijalarni taqdim etadi. Qidiruvni samarali qilish uchun kalit so'zlardan to'g'ri foydalanish, filtrlar va ilg'or qidiruv operatorlaridan foydalanish muhim ahamiyatga ega. Shu bilan birga, ilmiy ma'lumotlar, statistik ma'lumotlar yoki elektron kutubxonalar kabi ishonchli manbalardan foydalanish ma'lumotning sifatini oshiradi.

Internetda ma'lumotlarning ko'pligi foydalanuvchilarni noto'g'ri yoki noto'liq axborot bilan chalg'itishi mumkin. Shuning uchun manbani aniqlash va uning ishonchliligini baholash muhimdir. Buning uchun manbaning muallifi, nashr qilingan sana, ilmiy yoki rasmiy saytlardan foydalanilganligi kabi mezonlar asosida tekshiruv o'tkazish zarur. Shuningdek, bir nechta mustaqil manbalarni solishtirish ham ma'lumotning ishonchliligini oshiradi.

Internet xizmatlaridan samarali foydalanish foydalanuvchilarga quyidagi afzalliklarni beradi: tezkor va qulay ma'lumot olish; ta'lim va ilmiy tadqiqotlarda keng imkoniyatlar; ish va shaxsiy rivojlanish uchun resurslar; global axborot maydonida muloqot qilish imkoniyati. Shu bilan birga, internetni oqilona va mas'uliyat bilan ishlatish, ma'lumotni tanlash va tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish har bir foydalanuvchi uchun muhim hisoblanadi.

Internet xizmatlari ta'lim sohasida yangi imkoniyatlar yaratadi. Onlayn kurslar, elektron kutubxonalar va ilmiy maqolalar foydalanuvchilarga har qanday joydan va qulay vaqtda o'qish imkonini beradi. Shu bilan birga, ma'lumotlarni tezkor izlash orqali ilmiy tadqiqotlar samaradorligi oshadi va yangi g'oyalar tezroq ishlab chiqiladi.

Internetdan foydalanish bilan birga axborot xavfsizligi masalasi ham muhim ahamiyat kasb etadi. Foydalanuvchilar shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish, firibgarlik va noto'g'ri ma'lumotlardan ehtiyot bo'lishlari kerak. Shu sababli, internet

xizmatlaridan samarali va mas'uliyat bilan foydalanish foydalanuvchining nafaqat bilim darajasini, balki xavfsizligini ham ta'minlaydi.

Internet nafaqat individual foydalanuvchilarga, balki jamiyatga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi. U axborot almashinuvi, kommunikatsiya va madaniy hamkorlikni osonlashtiradi. Shu bilan birga, internet xizmatlaridan noto'g'ri foydalanish ijtimoiy muammolar, masalan, yolg'on ma'lumot tarqalishi yoki axborot ortiqcha yuklanishi kabi holatlarga olib kelishi mumkin.

Samarali foydalanish uchun foydalanuvchi qidiruv tizimlarining ilg'or funksiyalaridan foydalanishi, ishonchli manbalarni tanlashi va ma'lumotni tahlil qilishi zarur. Shuningdek, internet xizmatlarini tartibli va maqsadli ishlatish, ma'lumotlarni tizimlash va saqlash qoidalariga rioya qilish tavsiya etiladi.

Internetdagi ma'lumotlarning ko'pligi foydalanuvchidan ularni tanlab olish va sifatini baholashni talab qiladi. Iшонchli manbalarni aniqlash uchun maqolalarning muallifi, nashr qilingan vaqti, ilmiy yoki rasmiy saytlardan olinganligi tekshiriladi. Shu bilan birga, bir nechta mustaqil manbalarni solishtirish orqali ma'lumotning to'liqligi va aniqligi oshiriladi.

Internet xizmatlaridan samarali foydalanish faqat ma'lumotni topish bilan cheklanmaydi, balki uni tartibli saqlash va tizimlashni ham talab qiladi. Bulutli saqlash xizmatlari, ma'lumotlar bazalari va elektron kataloglar foydalanuvchilarga katta hajmdagi ma'lumotni samarali boshqarish imkonini beradi. Bu esa ilmiy tadqiqotlar va ta'lim jarayonida vaqtni tejash va ish samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Internet xizmatlarining rivojlanishi bilan foydalanuvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratiladi. Sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan qidiruv tizimlari ma'lumotlarni izlash jarayonini tezlashtiradi va foydalanuvchiga eng mos natijalarni taqdim etadi. Shu bilan birga, raqamli savodxonlikni oshirish va axborot xavfsizligini ta'minlash bo'yicha yangi tadbirlar ham joriy etilmoqda.

Internet xizmatlaridan oqilona foydalanish shaxsiy rivojlanish, kasbiy malaka va ilmiy faoliyatni rivojlantirishga yordam beradi. Foydalanuvchi yangi bilimlar olish, turli kurslar va seminarlar orqali ko'nikmalarini oshirish imkoniga ega bo'ladi. Shu

bilan birga, global axborot maydonida muloqot qilish va tajriba almashish ham shaxsiy va professional rivojlanishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa

Internet xizmatlari zamonaviy jamiyatda axborot olish, muloqot qilish va ta'lim olishning ajralmas qismiga aylangan. Ma'lumotlarni tezkor izlash, ishonchli manbalarni tanlash va ularni tizimlash orqali foydalanuvchilar shaxsiy va professional rivojlanish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Samarali foydalanish uchun qidiruv tizimlarining ilg'or funksiyalaridan foydalanish, axborot xavfsizligini ta'minlash va ma'lumotlarni tahlil qilish ko'nikmalarini rivojlantirish muhimdir. Shu bilan birga, internet xizmatlari jamiyatning axborot savodxonligini oshirish, ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish va global axborot maydonida muloqotni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kelajakda internet xizmatlari sun'iy intellekt va avtomatlashtirilgan tizimlar orqali yanada rivojlanib, foydalanuvchilarga ma'lumot izlash va o'rganish jarayonini tezlashtirish imkoniyatini beradi. Shu sababli, internetdan oqilona va mas'uliyat bilan foydalanish har bir foydalanuvchi uchun ajralmas zaruratdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Y.Mamatova, S.Sulaymanova. O'zbekiston mediata'lim taraqqiyot yo'lida. O'quv qo'llanma. Extremum-press, 2015-94.b
2. Yahyo, Muhammad Amin. Internetdagi tahdidlardan himoya.Yordamchi o'quv qo'llanma. Movarounnaxr, 2016. –672 b
3. А.В. Федоров. Медиаобразования и медиаграмотность. Учебное пособие. М. 2018 г.
4. Медиа ва ахборот саводхонлигини шакллантиришнинг педагогик жихатлари. Ўқув-амалий қўлланма. - Extremum-press, 2017-142.6